

Vastaus Juha Järän, Juha Suoniemen, Mika Niikon, Kai-Ari Lundellin ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen sähköiset esteet kevyen liikenteen turvaksi

TeA/HW/HH-S

VD/1573/00.02.00.03/2025

Juha Järä, Juha Suoniemi, Mika Niikko, Kai-Ari Lundell sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Myyrmäessä Myyrmäenraitilla ja Tikkurilassa Asematiellä, joka on nykyään kävelykatu, ajetaan autoilla vastoin liikennesääntöjä ja niitä myös pysäköidään laittomasti. Ainoastaan huoltoajo on sallittu. Molemmissa paikoissa luvaton liikenne aiheuttaa lukuisia vaaratilanteita jalankulkijoille ja pyöräilijöille – lapsista vanhuksiin. Tilanteita ei ole yrityksistä huolimatta saatu hallintaan. Poliisipartioilla ei ole riittävästi aikaa tai resursseja valvontaan, eikä pysäköinninvalvonta ole pystynyt puuttumaan ongelmaan tehokkaasti. Liikennemerkkien ja nykyisten rakenteiden vaikutus on jäänyt lähinnä kosmeettiseksi, ja henkilötyöhön perustuva valvonta on sekä kallista että aikarajoitteista.

Vaikka vakavilta henkilövahingoilta on toistaiseksi välttytty, esitämme, että kaupunki selvittää mahdollisuudet asentaa kyseisille alueille, teiden päihin, ylös ja alas nostettavat esteet. Hälytysajoneuvoille ja muille tarpeellisille ryhmille voitaisiin ohjelmoida esteiden laskeminen. Olemme alustavasti selvittäneet asiaa ja todenneet, että Itä-Uudenmaan poliisi suhtautuu ideaan myönteisesti. Esteiden tulisi myös olla kohtuullisesti siirrettävissä liikennejärjestelyjen tai muun infrastruktuurin muutosten niin vaatiessa.

Lisäksi esitämme, että vastaavia mahdollisia ongelmakohtia kaupungissa kartoitetaan, esimerkiksi Kivistön aukiolla.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 12

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Luvaton liikenne kävelykaduilla on erittäin harmillinen ilmiö. Luvalliset huoltoautot ovat kävelykadulla ihan yhtä ikäviä liikenneturvallisuuden näkökulmasta katsottuna. Laajat kävelykatualueet, kivijalkaliiketilat ja erilaiset toritapahtumat vaativat kuitenkin toimiakseen huoltoliikennettä. Usealla kävelykadulla on jakeluliikenteen lisäksi jätteiden kuljetusta, luvallista tontille ajoa ja pelastautumiseen tarvittavia nostopaikkoja. Pelastusyhteyden on toimittava aina takuuvarmasti. Vikatilan sattuessa pelastusajoneuvon pitää pystyä kiertämään sähköiset ajoesteet tarvittaessa.

Törmäyksen kestävät alas laskeutuvat pollarit ovat rakenteeltaan raskaita ja vaativat laajempia rakenteita maan alle kuin tavalliset ajoesteet. Pollareiden asentamista katualueelle vaikeuttaa myös maanalaiset johdot ja putket. Katualueella ei yleensä ole juurikaan vapaata tilaa maanalaiseen rakentamiseen ja alas laskeutuvien pollareiden asentaminen voi vaatia johtojen ja putkitusten

siirtämistä. Tämä aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia. Alas laskeutuvien pollareiden asentamisen hinta on arvioitu Helsingissä olevan noin 20 000 euroa/kpl. Pollareita tulee asentaa noin 1,5 m välein, jotta auto ei mahdu ajamaan niiden välistä. Pollareita pitäisi asentaa joka tapauksessa huomattavan suurelle alueelle. Ajon estäminen laajoilla alueilla aiheuttaa varsin merkittäviä investointikustannuksia.

Alaslaskettavat ajoesteet vaativat hallintajärjestelmän, jonka kautta pollareita ohjataan etänä valvomosta tai paikallisesti erilaisilla tunnistajilla. Alaslaskettavien ajoesteiden ohjaukseen ja hallintaan liittyy paljon monimutkaisia haasteita. Mitkä kaikki osapuolet esteitä saavat ohjata yleisellä alueella? Kellä on oikeus kulkea alaslaskettavilla esteillä rajatun alueen sisään? Yhtenä ongelmana on satunnaisesti tai yllättäen kadulle pyrkivät tahot, joilla ei olisi tunnistetta. Miten liikenne toimii tilanteessa, jossa ajo alueelle evätään?

Kunnossapitomielessä laitteiden huolto voitaisiin mahdollisesti yhdistää muihin ulkovalojen tai liikennevalojen huoltosopimuksiin, koska kyse on sähköautomaatiosta. Oletamme, että käyttö olisi hyvin kallista, koska sekä harjausta että viankorjausta jouduttaisiin tekemään jatkuvasti. Yleiselle alueelle sijoitaviin sähköisiin ajoesteisiin liittyy selvästi paljon haasteita ja ongelmia. Sähköiset pollarit toimivat varmasti paremmin, jollain tiettyä kiinteistöä palvelevalla alueella. Silloin pelastus voidaan hoitaa esimerkiksi tietyn rakennuksen toiselta sivulta sekä pollareiden ohjaus ja huolto onnistuu kyseisen kiinteistön toimesta.

Sähköisiä pollareita on toteutettu Helsingissä muutamiin kohteisiin. Hyvänä esimerkkinä toimii Iso Roobertinkadun kävelykatu, jolla huoltoajo on sallittua. Helsingin kaupunki on teettänyt vuonna 2024 opinnäytetyön, jossa on muun muassa selvitetty sähköisten alaslaskettavien pollareiden haasteita ja tuotu esiin havaittuja ongelmia käytännössä. Keväällä 2025 Helsingin liikennesuunnittelun kollegoilta on kysely kokemuksia näistä sähköisistä pollareista katualueella. Tähän mennessä toteutetuissa alaslaskettavissa ajoesteissa on ollut merkittäviä ongelmia. Kokemukset ovat pääosin olleet negatiivisia mm. kunnossapidon vaikeuden takia. Talviolosuhteet ovat olleet liian haastavat tällaisille toiminnoille. Hiekoitushiekka aiheuttaa ongelmia joutuessaan pollareiden väliin. Vesi pääsee valumaan alas pollarin koneistolle, ja veden jäätyminen aiheuttaa ongelmia pollareiden toiminnalle. Muutaman vuoden jälkeen sähköiset pollarit on poistettu käytöstä niiden jatkuvien ongelmien takia. Jossain kohteissa tilalla on välillä ollut betoniporsaita, jolloin ajoneuvot ovat joutuneet kääntymään kävelykadulla. Se ei ole turvallinen ratkaisu. Nekin on päädytty poistamaan. Monessa paikassa on jätetty tavallisten pollareiden väliin auton mentävä kolo ja liikennemerkkit. Eli kalliiden investointien jälkeen on palattu takaisin lähelle alkutilannetta. Ainakin toistaiseksi on päädytty siihen, että yritetään ohjata liikennettä kävelykaduilla muilla keinoilla. Tällä hetkellä tilanne on se, että nämä sähköiset pollarit eivät vaikuta olevan hyvä ratkaisu kävelykatujen luvattoman liikenteen hillintään. Jatkamme siis Helsingin kaupungin kokemusten seuraamista.

Liikennesuunnittelussa tehdään jatkuvasti työtä liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Saamme paljon palautetta havaituista ongelmakohdista alueen asukailta tai muuten alueella paljon liikkuvilta. Aluevastuulliset suunnittelijat myös vierailevat säännöllisesti omilla vastuualueillaan, joten suurimmat ongelmakohdat ovat kullakin alueella tiedossa.

Vantaalla kävelykatualueet ovat varsin laajoja kokonaisuuksia, jonne on mahdollista ajaa monesta eri kohtaa. Kaikkia kohtia ei voida sulkea pollareilla. Joissain kohteissa huoltoajoa on pystytty rajaamaan, mutta kaikilla alueilla se ei ole mahdollista. Liikenteen rauhoittamista aukioilla ja kävelypainotteisilla alueilla jatketaan tarpeen mukaan harkiten. Ensisijaisesti kuitenkin olemassa olevan infran tulisi tukea haluttua tahtotilaa. Ajon rajoittaminen ajoestein on vain yksi käytössä oleva vaihtoehto. Liikennesuunnittelussa emme näe näiden sähköisten pollareiden tarjoavan ongelmaan sitä ratkaisua,

mitä on toivottu. Ongelmavyöhyt on kovin monitahoinen, mutta me yritämme parhaamme mukaan ratkaista ongelmaa erilaisilla toimenpiteillä.

Esimerkiksi Tikkurilassa Asematiellä tilanne on rauhoittunut pysäköinnin ja läpiajon osalta alkutilanteeseen nähden selvästi. Alueella on myös luvallista tontille ajoa, joka on vähenemässä tulevaisuudessa Asematien varren kehittämisen myötä. Kielotien puoleiseen päähän sijoitetut pyörätelineistä ja istutuslaatikoista koostetut ajoesteet ovat hillinneet ajonopeuksia alueella. Samanlaista ajonopeuksia hillitsevää sikaania ollaan parhaillaan suunnittelemassa Asematielle Ratatien puoleiseen päähän.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 39

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Järälle, Juha Suoniemelle, Mika Niikolle, Kai-Ari Lundellille ja 15 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän, Juha Suoniemen, Mika Niikon, Kai-Ari Lundellin sekä 15 muun valtuutetun aloite sähköiset esteet kevyen liikenteen turvaksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Liikenteen alueinsinööri Heidi Hellgren-Suomalainen (heidi.hellgren-suoma@vantaa.fi)